

FOTOJURNALISTIKADA XOTIN-QIZLARING TUTGAN O'RNI

Sharafatdinova Malika Berdaq qizi

Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti

Qoraqalpoq filologiyasi va Jurnalistika fakulteti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8348181>

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada fotojurnalistikada xotin-qizlarning tutgan o'rni, gender tengligi hamda hozirgi kunda ayollarga berilayotgan imkoniyatlar haqida yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: fotojurnalistika, gender tengligi, fotograf, gender tafovutlari.

Turli sohalarda gender tengligi bo'yicha sezilarli yutuqlarga qaramay, fotojurnalistika sohasi asosan erkaklar ustunligida qoldi. Ushbu hodisa ushbu kasbdagi ayollarga beriladigan imkoniyatlar, sohada mavjud bo'lishi mumkin bo'lgan tarafkashliklar va kelib chiqadigan hikoyalar uchun oqibatlar haqida savollar tug'diradi fotojurnalistik ish. Ushbu kam ma'lumotning sabablarini to'liq tushunish uchun fotojurnalistika sohasini shakllantirgan tarixiy omillar, ijtimoiy taxminlar va institutsional me'yorlarni tanqidiy o'rganish zarur. Ushbu omillarni baholash orqali biz kasb ichidagi gender tafovutlarini hal qilishni boshlashimiz va vizual hikoyalar orqali aytilgan rivoyatlarni shakllantirishda ayollarning vakilligini oshirishning potentsial afzalliklarini o'rganishimiz mumkin.

Fotojurnalistikada Gender tarafkashligi: ayollarning mavjudligi ortib borayotganiga qaramay, fotograflar duch keladigan muammolarni ochib berish fotojurnalistika sohasidagi ayollar, tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, gender tarafkashligi fotograf ayollar uchun muhim muammolarni keltirib chiqarmoqda. An'anaga ko'ra, fotojurnalistikada erkaklar hukmronlik qilgan, natijada erkaklarga yo'naltirilgan istiqbol va dunyo tasvirlangan. Ayollar fotojurnalistika sohasida martaba izlashda ko'plab to'siqlarga duch kelmoqdalar, shu jumladan yollash amaliyotida gender kamsitishlari, erkak fotosuratчилarga tez-tez boradigan topshiriqlarga cheklangan kirish va sohadagi nufuzli lavozimlarda vakillik etishmasligi. Bundan tashqari, ayollar fotograflari ko'pincha bo'ysunadilar stereotiplar va ularning qobiliyatlarini va cheklovlari to'g'risida oldindan o'ylangan tushunchalar shaklida aniq va yashirin gender tarafkashligiga. Ushbu tarafkashliklar ayol fotosuratчилarga berilgan hikoyalar turlariga ta'sir qiladi, ko'pincha ularni jinsiy mavzular yoki oila va uy-joy bilan bog'liq masalalar bilan cheklaydi. Natijada, fotograf ayollar nafaqat ajoyib mahoratni, balki tanlagan kasbida tan olinishi va muvaffaqiyatga erishish uchun gender tarafkashliklari va stereotiplariga qarshi chiqish va ularni engish qobiliyatini talab qiladigan murakkab landshaftda harakat qilishlari kerak.

Vizual hikoyaning kuchi: Fotojurnalistikada ayollar sezgirligining ta'sirini o'rganish fotojurnalistikada ayollar sezgirligi vizual hikoya qilish orqali ijtimoiy me'yorlarga qarshi chiqish va o'zgartirish kuchiga ega. Inson tajribasining nuanslari va murakkabliklarini aks ettirishda ayol fotograferlar erkaklar hukmronlik qiladigan sohada ko'pincha tan olinmaydigan noyob istiqbolni olib kelishadi. Ob'ektivlari orqali ular uzoq vaqtdan beri e'tibordan chetda qolgan yoki noto'g'ri talqin qilingan masalalarga oydinlik kiritib, marginallashtirilgan jamoalarning hikoyalarini yoritishga qodir. Ayollarning sezgirligiga xos bo'lgan hamdardlik va rahm-shafqat ularga quyidagilarga imkon beradi o'z sub'ektlari bilan chuqurroq bog'laning, natijada nafaqat ma'lumot beradigan, balki kuchli hissiy javoblarni uyg'otadigan tasvirlar paydo bo'ladi. Shunday qilib, bu vizual hikoyachilar empatiyani

rivojlantirishga va harakatlarni ilhomlantirishga qodir, bu ularning fotosuratlarining bevosita ta'siridan tashqariga chiqadigan to'liq effektini yaratadi. Fotojurnalistikada ayollarning sezgirlikni qabul qilish va kuchaytirish orqali biz barcha shaxslarning tajribalarini aks ettiruvchi yanada inklyuziv va xilma-xil hikoyaga eshikni ochamiz, natijada yanada adolatli va adolatli jamiyatga olib boramiz.

Fokusning bunday o'zgarishi inqirozdan zarar ko'rgan odamlarni va ularning shaxsiy hikoyalarni yanada aniqroq tushunishga imkon beradi. Bundan tashqari, fotograf ayollar o'z sub'ektlari bilan ishonchli munosabatlar o'rnatib, yondashuvda hamkorlik va hamdardlikni birinchi o'ringa qo'yishadi. Shunday qilib, ular inqirozning hissiy chuqurligini etkazadigan lahzalarni suratga olishlari va shu bilan statistika ortidagi yuzlarni insonparvarlashtirishlari mumkin. Fotosuratchilar o'zlarining noyob istiqbollari orqali gumanitar inqirozlarning an'anaviy hikoyasini buzadilar va hamdardlik va tushunishning muhimligini ta'kidlaydilar doimiy o'zgarishlarni yaratish.

Empatiya va aloqa: ayol fotojurnalistlar shaxsiy hikoyalarning mohiyatini qanday aks ettiradi xulosa qilib aytganda, ayol fotojurnalistlarning ishi ularning shaxsiy hikoyalarning mohiyatini hamdardlik va aloqa orqali aks ettirishning noyob qobiliyatini namoyish etadi. Fotojurnalist ayollar o'z mavzularini chuqur tushunishni rivojlantirish orqali shaxslarning his-tuyg'ularini, tajribalarini va kurashlarini jozibali va ta'sirchan tarzda tasvirlash qobiliyatiga ega. Fotosuratlar orqali ular muhim masalalarni insoniylashtirib, tez-tez uchraydigan ovozlari va hikoyalar uchun platforma yaratadilar eshutilmagan. Ayollar fotojurnalistlari dunyoni ko'radigan empatik ob'ektiv ularga shaxsiy rivoyatlarning xom haqiqatlari va murakkabliklarini ochib berishga imkon beradi, tomoshabinlar orasida ko'proq aloqa va tushunish hissini uyg'otadi. Tarixan erkaklar hukmronlik qiladigan sohada fotojurnalist ayollarning hissasi bebahodir, chunki ular inson tajribasining ko'p qirrali tabiatiga oydinlik kiritadi va ijtimoiy tarafdashlik va stereotiplarga qarshi chiqadi. Umuman olganda, ayol fotojurnalistlar o'zlarining hunarmandchiligida noyob sezgirlikka ega bo'lib, ularga shaxslarning hikoyalarni aytib berishga imkon beradi chuqur haqiqiylik va ishonch bilan.

Erkak nigohini qiyinlashtirish: ayol fotograflarning yanada inklyuziv hikoyani shakllantirishdagi roli so'nggi yillarda fotografiya va fotojurnalistika sohasida erkak nigohiga qarshi kurashish muhimligi tobora ortib bormoqda. Ayol fotosuratchilar o'zlarining noyob istiqbollari va tajribalari orqali yanada inklyuziv hikoyani shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynadilar. Marginallashtirilgan jamoalarning hayoti va hikoyalarni aks ettiruvchi tasvirlarni olish orqali fotograf ayollar ko'pincha dominant rivoyatga qarshi chiqishga muvaffaq bo'lishdi erkak istiqbolini aks ettiradi va stereotiplarni davom ettiradi. Misol uchun, fotograf ayollar urush boshlangan hududlarda yashovchi ayollarning tajribalarini hujjatlashtirib, qiyinchiliklarga qarshi ularning chidamliligi va kuchiga oydinlik kiritdilar. Bu tasvirlar qurbonlari sifatida ayollar an'anaviy tasvir uchun counter-hikoya ta'minlash, ularni kuchaytirish va xato tushunchalarni qayta tomoshabin qiyin. Bundan tashqari, fotograf ayollar ayollarni agentlik va avtonomiyaga ega bo'lgan ko'p o'lchovli shaxslar sifatida taqdim etish orqali ularni ob'ektivlashtirish va jinsiylashtirishga qarshi chiqishdi. Qiyin tomonidan erkak nigohi, ayol fotograflar nafaqat fotografiya sohasini o'zgartiribgina qolmay, balki gender tengligi va ijtimoiy adolat sari kengroq harakatga hissa qo'shmoqda.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, jins va madaniyatning kesishishi fotojurnalist ayollar duch keladigan murakkab murakkabliklarni ochib beradi. Ushbu sohadagi ayollarning tajribalarini o'rganayotganda, ularning jinsi va madaniy kelib chiqishi ularning qiyinchiliklarni boshqarish qobiliyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi aniq bo'ladi uchrashuv. Ular doimo ijtimoiy umidlar, stereotiplar va madaniy me'yorlar bilan kurashadilar, bu ko'pincha ularning imkoniyatlarini cheklaydi va ularning ijodiy ifodasiga to'sqinlik qiladi.

Ushbu qiyinchiliklarga qaramay, fotojurnalist ayollar haqiqat va adolatga intilishda qat'iyat bilan harakat qilishdi va o'z hikoyalaridan marginallashtirilgan jamoalarning tez-tez e'tibordan chetda qoladigan rivoyatlariga oydinlik kiritish uchun foydalanishdi.

Turli xil hikoyalar va istiqbollarni hujjatlashtirish orqali ayol fotosuratchilar insoniy tajribalarning nuanslarini ko'rib chiqishning noyob qobiliyatiga ega, aks holda ular e'tiborga olinmasligi mumkin. Empatik yondashuvi orqali ular muhim ijtimoiy masalalarga oydinlik kiritishga va an'anaviy rivoyatlarga qarshi chiqishga qodir. Bundan tashqari, ayol fotograflar mumkin ayol fotojurnalistlar uchun namuna bo'lib xizmat qiling, ko'proq ayollarni tarixan erkaklar hukmronlik qilgan sohaga kirishga undang. biroq, ayollarning sezgirligi faqat jins yoki ayollar huquqlari bilan bog'liq muammolarni suratga olish bilan cheklanib qolmasligi kerakligini tan olish juda muhimdir. Fotosuratchi ayollar o'zlari suratga olgan mavzularni diversifikatsiya qilish orqali butun jamiyatni yanada inklyuziv va adolatli vizual tasvirlashga hissa qo'shishlari mumkin.

References:

1. Gulnora Samoylova. Ayollar Ko'cha Fotosuratchilari. National Geographic Kitoblari, 3/2/2021
2. Meri Kronk Farrell. Urushga yaqin. Vetnamdagi Kashshof fotojurnalist. Ketrin Leroyning hikoyasi, Abrams, 3/22/2022
3. Loren Uolsh. Mojarolarni suratga olish bo'yicha suhbatlar. Routledge, 9/8/2020
4. Nathaniel Gardner. Lotin Amerikasida fotografiyani o'rganish. Tanqidiy tushunchalar va uslubiy yondashuvlar, Nyu - Meksiko universiteti matbuoti, 5/15/2023
5. Lorena Rizzo. Afrikadagi ayollar va fotosuratlar. Ijodiy amaliyotlar va feministik muammolar, Darren Nyuberi, Routledge, 10/26/2020